

— กิจกรรมอาสาสมัครในญี่ปุ่น —

ในช่วงปีหลังๆ มีคนที่อยากบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคม และค้นหากำลังใจในการดำรงชีวิตโดยการเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครด้านต่างๆ เช่น สวัสดิการสังคม สิ่งแวดล้อม และความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น มากขึ้น

อาสาสมัคร หรือ “Volunteer” มาจากรากศัพท์ในภาษาละตินที่ว่า Voluntas (ความมุ่งมั่นอย่างเป็นอิสระ) หมายถึง กิจกรรมการเข้าร่วมทางสังคมที่กระทำด้วยความสมัครใจของตนเอง ที่มาจากรากฐานความมุ่งมั่นอย่างเป็นอิสระของ

— 日本のボランティア活動 —

近年、福祉や環境、国際協力等のボランティア活動に参加し、社会への貢献や生き甲斐を求める人が増えています。

「ボランティア」はラテン語のボランタス（自由意志）が語源で、自らの自由な意志に基づいて自発的に行う社会参加活動をいいます。欧米では古くからいろいろな慈善活動が行われてきたようですが、日本では1995年の阪神・淡路大

คน ในประเทศยุโรป-อเมริกาดูเหมือนว่าจะมีการทำกิจกรรมการกุศลต่างๆมาตั้งแต่สมัยก่อน แต่ในประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากในปี 1995 มีอาสาศัมครเป็นจำนวนมากจากทั่วประเทศมาช่วยเหลือเขตที่ประสบภัยแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในเขตฮันชิน-อวาจิ เราจึงเรียกปี 1995 ว่าเป็น “ปีก่อนตั้งอาสาศัมคร” ในช่วงหลังสื่อมวลชนได้นำเอาการทำกิจกรรมของเหล่าอาสาสมัครในท้องถิ่นที่ประสบภัยแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในเขตตะวันออกของญี่ปุ่น ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2011 มาเผยแพร่เป็นอย่างมาก จึงทำให้เกิดความทรงจำใหม่ๆขึ้นมา

กิจกรรมอาสาสมัครนั้นเป็นการทำหน้าที่อันยิ่งใหญ่เพื่อการสร้างสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่เพียงแค่วงเวลาที่เกิดเหตุภัยพิบัติเท่านั้น ในยามปกติก็มีการทำกิจกรรมต่างๆในท้องถิ่นด้วย ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมช่วยเหลือผู้สูงอายุ” ที่ช่วยผู้สูงอายุหรือผู้พิการ และไปเยี่ยมสถานดูแลคนชรา, “กิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ” ที่สร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างประเทศกับประเทศโดยการจัดการสอนภาษาและงานเทศกาลแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม, “กิจกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม” ทำความสะอาดถนนหนทาง สวนสาธารณะ ร่องแม่น้ำ ลำคลอง ทำกิจกรรมสร้างพื้นที่สีเขียว, “กิจกรรมสร้างความมีชีวิตชีวาในท้องถิ่น” ที่บำเพ็ญประโยชน์ในการสร้างความมีชีวิตชีวาให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น เช่น จัดงานประเพณีหรือเทศกาลเพื่อฟื้นฟูท้องถิ่น เป็นต้น

กิจกรรมอาสาสมัครนั้น เริ่มต้นภายในการดำเนินชีวิตของตน, จากสิ่งที่ตนสามารถทำได้ ตามแบบฉบับของตน หากแต่ไม่ได้เป็นกิจกรรมที่จะต้อง “ทำให้” แก่ผู้อื่น แต่เป็น “ผู้ให้ความร่วมมือ” ในฐานะเพื่อนผู้อาศัยอยู่ในสังคมเดียวกัน ห้ามทำด้วยความรู้สึกที่อ่อนไหวไปกับเหตุการณ์ต่างๆหรือความเวทนาโดยเด็ดขาด

- อีกทั้ง ในการทำกิจกรรมอาสาสมัคร มีสิ่งที่สำคัญ 4 ประการดังต่อไปนี้คือ
- ① ผลักดันตนเอง... สิ่งที่สำคัญคือการผลักดันตนเองและกระตือรือร้นดำเนินการด้วยตนเอง
 - ② สังคมนิยม... ต้องมีความรู้สึกอยากทำให้ท้องถิ่นและสังคมดีขึ้น และอยากบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและสังคม
 - ③ ไม่หวังสิ่งตอบแทน... เป็นการทำความดีที่ไม่หวังค่าตอบแทนหรือให้คนมองย้อนกลับมา เป็นความพึงพอใจของตนเองและเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการได้ไปข้องเกี่ยวกับผู้คน
 - ④ จิตวิญญาณการบุกเบิก... สิ่งสำคัญคือ การคิดเรื่องของพวกเขาด้วยตนเอง ไม่ยึดติดกับความคิดเดิมๆ สร้างสังคมใหม่ขึ้นมา

ผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคทุกท่านก็เช่นกัน มาเข้าร่วมทำกิจกรรมอาสาสมัครโดยเริ่มจากจุดที่ตนทำได้ เข้าไปปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในท้องถิ่น ทำสิ่งที่จะเติมเต็มชีวิตความเป็นอยู่ในญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น หากคิดที่จะสื่อสารกับผู้คนที่มีความรู้และฐานะแตกต่างกัน ก็จะทำให้หายเป็นโรคคิดถึงบ้านได้ และอาจจะเป็นโอกาสที่ทำให้คนในท้องถิ่นได้รู้จักประเทศของท่านก็ได้

震災に全国から大勢のボランティアが被災地に駆けつけたことから、1995年を「ボランティア元年」と呼んでいるようです。近年では、2011年3月11日に発生した東日本大震災の被災地におけるボランティア達の活動の様子がメディア等で大きく報道されたのは記憶に新しいところです。

ボランティア活動は住みよい社会の実現に大きな役割を果たしており、有事の時のみならず、日頃から地域ではさまざまな活動が行われています。たとえば、高齢者や障害者を介助したり、養護施設を訪問するような「高齢者等支援活動」、語学教室や交流イベント等により国と国との相互理解をはぐくむ「国際交流活動」、街路や公園、河川敷等の清掃を行ったり、緑化活動を行う「環境保全活動」、お祭りやまちおこしのイベント等により、生き生きとした地域づくりに貢献する「地域活性化活動」などです。

ボランティア活動は自分の生活の中で、自分のできることから、自分なりのものを始めることができます。しかし、決して「してあげる」活動ではなく、社会に共に暮らす仲間としての「協力者」であって、感傷や哀れみの気持ちは禁物です。

さらに、ボランティア活動を進める上で、大切なことが4つあります。

- ① 自主性…自ら進んで行う自主性と積極性が大切です。
- ② 社会性…地域や社会をよくしていきたい、地域や社会の役に立ちたいという気持ちが大切です。
- ③ 無償性…活動の対価や見返りを求めない活動であり、自分の満足度や人とかかわることによって得られる人間関係です。
- ④ 先駆性…自分たちのことは自分で考えて、従来の考え方にとらわれず、新しい社会を作り出していくことが大切です。

技能実習生の皆さんも、できることからボランティア活動に参加して、地域の人々と交流し、日本での生活をより充実したものにしてはいかがでしょうか。世代や立場も異なる人々とコミュニケーションを図っていると、ホームシックなどいつの間にかどこかへ飛んで行ってしまいかもしれませんね。地域の人々に、皆さんのことや皆さんの国のことを知ってもらうきっかけにもなると思います。